

Betænkning

over forslag til lov om ændring af lov om revision af den kommunale inddeling.

(Afgivet af udvalget den 25. februar 1969).

Udvalget har holdt 18 møder og har herunder haft 5 samråd med indenrigsministeren, som endvidere skriftligt har besvaret en række spørgsmål fra udvalget.

Der er i udvalget modtaget mundtlige og/eller skriftlige henvendelser fra

Amtsrådsforeningen i Danmark,

Dansk Ingeniørforening,

Den danske Købstadforening,

Høje-Tåstrup kommunalbestyrelse, Torslunde-Ishøj og Sengeløse sogneråd,

Roskilde byråd,

Holbæk amtsråd,

Holbæk byråd,

Jyderup erhvervsråd,

Sorø amtsråd,

Korsør, Ringsted, Skælskør, Slagelse og Sorø byråd,

Sorø amts Sognerådsforening,

Fuglebjerg, Haslev og Holsteinborg sogneråd,

Beboere i Haslev kommune,

Hyllinge, Marvede og Vallengsved sogneråd,

Socialdemokratiets, det radikale venstres, det konservative folkepartis og venstres vælgerforeninger i Sorø købstad,

Interessegruppe i Sydvestsjælland,

Præstø amtsråd,

Store-Heddinge byråd og Roskilde amtsråds økonomiudvalg,

Næstved byråd,

Vordingborg byråd,

Sønder Dalby sogneråd,

Maribo amtsråd,

Nykøbing F. byråd,

Åbenrå byråd,

Sønderborg byråd,

Tønder amtsråd,

En række sogneråd i Tønder amt, Socialdemokratiet i Tønderkredsen og Arbejdernes Fællesorganisation i Tønder,

Deltagere i et sognemøde i Skærbæk, Ribe amts regionsudvalg,

Vejle amtsråd,

Vejle byråd,

Kolding byråd,

Hejls, Taps og Vejstrup sogneråd,

Blåhøj sogneråd,

Horsens byråd og repræsentanter for en række sogneråd i Skanderborg amt,

Et flertal i Skanderborg amtsråd,

Et mindretal i Skanderborg amtsråd,

Hammel sogneråd,

Århus amtsråd,

Borgmestrene i Århus, Silkeborg og Skanderborg,

Viborg amtsråd,

Viborg og Skive byråd,

Viborg amts Sognerådsforening,

Kjellerupkredsens sognerådsforening,

Vorning-Kvorning-Hammershøj sogneråd,

Landbo- og husmandsforeningerne i

Viborg amt,

Erhvervsorganisationerne i Viborg,

Randers amtsråd,

Randers byråd,

Et flertal i Hobro byråd,

Et mindretal i Hobro byråd,

Grenå og Ebeltoft byråd,

Randers amts sognerådsforening,

Repræsentanter for en række sogneråd i Himmerland og fra omegnen af Hobro,

Hobro Handelsstandsforening,

Et flertal i Ålborg amtsråd,

Et mindretal i Ålborg amtsråd,

Ålborg amts Sognerådsforening,

Repræsentanter for skolekommissioner, skoleledere og lærerråd i 6 himmerlandske kommuner,

Et tværpolitisk udvalg fra Sydhimmerland,

Kunstforeningen „Østhimmerland“,

Års konservative Vælgerforening,

Ringkøbing byråd,

Et flertal i Thisted amtsråd,

Et mindretal i Thisted amtsråd,

Jegindø, Søndbjerg-Odby og Hyidbjerg-Lyngs sogneråd,

Vestervig-Agger sogneråd,

Lærerinde Margrethe Sommer Andersen samt

Landinspektør H. T. Heering.

I forbindelse med gennemgangen af lovforslaget har udvalget drøftet spørgsmålet om en ændring af den kommunale struktur og styrelsesforhold inden for hovedstadsområdet. Indenrigsministeren har i tilslutning hertil skriftligt besvaret spørgsmål fra udvalget, og et flertal (udvalget med undtagelse af Krog Hansen) er herefter med ministeren enig i, at det må anses for rigtigst i hvert fald foreløbig at afvente resultatet af de igangværende forhandlinger, der tilsigter at tilvejebringe enighed mellem kommunerne om en koordineret løsning af de fælles opgaver i området. Flertallet ønsker dog samtidig at understrege betydningen af, at arbejdet søges fremmet og bragt til afslutning så hurtigt som muligt.

Et mindretal (Krog Hansen) er af den opfattelse, at den amtskommunale inddeling, som gennemføres ved dette lovforslags vedtagelse, ikke dermed har fundet sin endelige form.

Det må anses for sandsynligt, at man i løbet af få år må overveje en yderligere nedskæring af amternes antal og herunder f. eks. se på, om det vil være hensigtsmæssigt at danne et hovedstadsamt bestående af Frederiksborg, Roskilde og Københavns amter samt Københavns og Frederiksberg kommuner.

De erfaringer, som indhøstes de første år efter den ændrede kommunale inddeling og gennem omlægningen af opgave- og byrdefordelingen, må kunne give et langt sikrere grundlag for vurderingen af den mest

hensigtsmæssige kommunestruktur, end man i dag er i stand til at fremskaffe.

Et andet mindretal (Camre) finder, at det bør være en vigtig målsætning for en ny amtskommunal inddeling, at denne får mulighed for at indgå som et led i bestræbelserne for at løse de strukturproblemer, som er en følge af landbrugets tilbagegang og væksten i byerhvervene, og som fortsat vil opstå som en følge af ændringer i befolkningens erhvervs-mæssige, bolig-mæssige, sociale og kulturelle forhold.

Efter mindretallets opfattelse bør den amtskommunale administration og de amtskommunale folkevalgte organer i denne forbindelse tillægges myndighed til at planlægge udviklingen på alle felter i deres geografiske områder inden for en administrativ tredeling, bestående af stat, amtskommuner og primærkommuner. Det er vigtigt, at såvel fysisk som økonomisk planlæggende myndighed samordnes med de økonomisk besluttende myndigheder, og at planlægningen foretages for områder, der indeholder såvel en større bykoncentration som mindre bycentre, landbrugsområder og rekreative områder, således at lavt- og højtudviklede differentierede områder administrativt, økonomisk, erhvervs-mæssigt, trafikalt, socialt, uddannelses-mæssigt og kulturelt bindes sammen. Det er især vigtigt, at hver amtskommune indeholder en bymæssig koncentration af så stor befolkningsmæssig og økonomisk styrke, at den kan bære et veludviklet, varieret erhvervs- og samfundsserviceydelse på højt niveau. En planlægning af denne karakter er forudsætningen for en mere ligelig udvikling af landets vestlige og østlige dele og en vigtig forudsætning for at skabe lighed mellem alle landets borgere.

En amtskommunal inddeling med et sådant sigte tilsiger en opdeling af Jylland i fra 3 til højst 5 amtskommuner, Fyn i én og Sjælland-Lolland-Falster-Bornholm i fra 2 til højst 3 amtskommuner.

Et således reduceret antal amtskommuner vil tillige medføre betydelige administrative besparelser.

Da den i ministerens lovforslag indeholdte inddeling af landet i 13 amtskommuner uden for hovedstaden ikke tilfredsstillende her

opstillede mål, kan mindretallet ikke tiltræde lovforslaget.

Indenrigsministeren har stillet nedenstående ændringsforslag nr. 2, 16, 17, 18 og 20, som er tiltrådt af udvalget eller af et mindretal, og hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Et mindretal (socialdemokratiets medlemmer af udvalget) har stillet nedenstående underændringsforslag nr. 9 og 13, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Et andet mindretal (venstres medlemmer af udvalget) har stillet nedenstående underændringsforslag nr. 7, 10, 12 og 14, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Et tredje mindretal (Holger Hansen, Hans Hækkerup og Camre) har stillet nedenstående underændringsforslag nr. 4 og 5, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Et fjerde mindretal (Krog Hansen) har stillet nedenstående ændringsforslag nr. 1, 15 og 19 samt underændringsforslag nr. 3, 6, 8 og 11, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger. Såfremt ændringsforslagene nr. 8 og 15 vedtages, vil mindretallet til 3. behandling stille forslag til visse konsekvensændringer.

Herefter indstiller et *mindretal* (Chr. R. Christensen, Burgdorf, Asger Jensen, Langkilde, Knud Østergaard, Arthur Jacobsen, Bernhard Baunsgaard og Svend Haugaard) lovforslaget til *vedtagelse* med de af indenrigsministeren stillede ændringsforslag nr. 2, 16, 17, 18 og 20.

Et *andet mindretal* (socialdemokratiets medlemmer af udvalget med undtagelse af Hans Hækkerup og Camre) indstiller lovforslaget til vedtagelse med de af indenrigsministeren stillede ændringsforslag nr. 16, 17, 18 og 20 samt nr. 2 med de af mindretallet under nr. 9 og 13 foreslåede ændringer.

Et *tredje mindretal* (venstres medlemmer af udvalget med undtagelse af Holger Hansen) indstiller lovforslaget til vedtagelse med de af indenrigsministeren stillede ændringsforslag nr. 16, 17, 18 og 20 samt nr. 2

med de af mindretallet under nr. 7, 10, 12 og 14 foreslåede ændringer.

Et *fjerde mindretal* (Hans Hækkerup) indstiller lovforslaget til vedtagelse med de af indenrigsministeren stillede ændringsforslag nr. 16, 17, 18 og 20 samt nr. 2 med underændringsforslagene nr. 4, 5, 9 og 13.

Et *femte mindretal* (Holger Hansen) indstiller lovforslaget til vedtagelse med de af indenrigsministeren stillede ændringsforslag nr. 16, 17, 18 og 20 samt nr. 2 med underændringsforslagene nr. 4, 5, 7, 10, 12 og 14.

Et *sjette mindretal* (Krog Hansen) indstiller lovforslaget til vedtagelse med de af indenrigsministeren stillede ændringsforslag nr. 16, 17, 18 og 20 og de af mindretallet stillede ændringsforslag nr. 1, 15 og 19 samt underændringsforslag nr. 3, 6, 8 og 11.

Et *syvende mindretal* (Camre) kan ikke medvirke ved lovforslagets gennemførelse og vil nærmere redegøre for sin stilling ved lovforslagets anden behandling.

Ændringsforslag.

Til § 1.

Af et *mindretal* (Krog Hansen):

- 1) I nr. 1 udgår § 1, stk. 1.

Af *indenrigsministeren*, tiltrådt af et *mindretal* (Chr. R. Christensen, Burgdorf, Asger Jensen, Langkilde, Knud Østergaard, Arthur Jacobsen, Bernhard Baunsgaard og Svend Haugaard):

- 2) I nr. 1 affattes den foreslåede § 1, stk. 2, således:

„Stk. 2. De nye amtskommuner er følgende:

1. En amtskommune omfattende Frederiksberg amt.

Amtsrådet har sæde i Hillerød.

2. En amtskommune omfattende
Roskilde amtskommune med Køge og Roskilde kommuner samt Herfølge, Skovbo, Strøby og Vallø kommuner af Præstø amt.
Amtsrådet har sæde i Roskilde.
3. En amtskommune omfattende
Holbæk amt med undtagelse af Samsø kommune samt Sorø amt med undtagelse af Fodby, Herlufsholm, Hyllinge, Karrebæk, Marvede og Vallensved kommuner.
Amtsrådet har sæde i Sorø.
4. En amtskommune omfattende
Maribo amt,
Præstø amt med undtagelse af de under nr. 2 nævnte kommuner af amtet samt Fodby, Herlufsholm, Hyllinge, Karrebæk, Marvede og Vallensved kommuner af Sorø amt.
Amtsrådet har sæde i Nykøbing F.
5. En amtskommune omfattende Bornholms amt.
Amtsrådet har sæde i Rønne.
6. En amtskommune omfattende Odense og Svendborg amter.
Amtsrådet har sæde i Odense.
7. En amtskommune omfattende
Åbenrå-Sønderborg amt,
Haderslev amt,
Tønder amt med undtagelse af Hviding, Roager og Spandet kommuner samt Hejls, Taps og Vejstrup kommuner af Vejle amt.
Amtsrådet har sæde i Åbenrå.
8. En amtskommune omfattende
Ribe amt med undtagelse af Lejrskov-Jordrup, Seest, Skanderup og Vamdrup kommuner,
Hviding, Roager og Spandet kommuner af Tønder amt samt Filskov og Sdr. Omme kommuner af Vejle amt.
Amtsrådet har sæde i Ribe.
9. En amtskommune omfattende
Vejle amt med undtagelse af Blåhøj, Brande, Filskov, Hejls, Sdr. Omme, Taps og Vejstrup kommuner,
Lejrskov-Jordrup, Seest, Skanderup og Vamdrup kommuner af Ribe amt samt
- Brædstrup, Ejstrup, Endelave, Gangsted-Søvind, Grædstrup, Horsens, Hovedgård, Hvirring-Hornborg, Kattrup-Tolstrup, Klovborg-Tyrsting, Linnerup-Hammer, Lundum-Hansted, Nr. Snede, Tamdrup, Tønning-Træden, Tørring, Vær-Nebel, Østbirk-Yding og Åle kommuner af Skanderborg amt.
Amtsrådet har sæde i Vejle.
10. En amtskommune omfattende
Ringkøbing amt med undtagelse af Estvad-Rønbjerg kommune,
Hvidbjerg-Lyngs, Jegindø og Sønderbjerg-Odby kommuner af Thisted amt, Blåhøj og Brande kommuner af Vejle amt samt den vestlige del af Vrads sogn i Vinding-Bryrup-Vrads kommune af Skanderborg amt.
Amtsrådet har sæde i Ringkøbing.
11. En amtskommune omfattende
Århus amt,
Randers amt med undtagelse af Glenstrup, Hobro, Hvornum-Snæbum og Sdr. Onsild-Nr. Onsild kommuner,
Skanderborg amt med undtagelse af de under nr. 9 nævnte kommuner af amtet og den vestlige del af Vrads sogn i Vinding-Bryrup-Vrads kommune, jfr. nr. 10,
Balle, Engesvang, Funder, Gødvad, Hornbæk-Tånum, Houbjerg-Granslev, Kragelund, Lemming, Sejling-Sinding, Serup, Svstrup, Ø. Bjerregrav-Ålum og Ø. Velling-Helstrup-Grensten kommuner samt Torup og Langå sogne af Langå-Torup-Sdr. Vinge kommune af Viborg amt samt Samsø kommune af Holbæk amt.
Amtsrådet har sæde i Århus.
12. En amtskommune omfattende
Viborg amt med undtagelse af de under nr. 11 nævnte kommuner af amtet, Thisted amt med undtagelse af Fjerritslev, Hjortdal, Hvidbjerg-Lyngs, Jegindø, Kettrup-Gøttrup, Sønderbjerg-Odby, Thorup-Klim og Vust kommuner samt Estvad-Rønbjerg kommune af Ringkøbing amt.
Amtsrådet har sæde i Viborg.
13. En amtskommune omfattende
Hjørring amt,
Ålborg amt,

Fjerritslev, Hjortdal, Kettrup-Gøttrup, Thorup-Klim og Vust kommuner af Thisted amt samt Glenstrup, Hobro, Hvornum-Snæbum og Sdr. Onsild-Nr. Onsild kommuner af Randers amt.
Amtsrådet har sæde i Ålborg.“

Underændringsforslag
til ændringsforslag nr. 2.

Af *mindretallet* under nr. 1:

3) I den ved ændringsforslag nr. 2 foreslåede affattelse af § 1, stk. 2, udgår i 1. linje „De nye amtskommuner er følgende“, og i stedet indsættes:

„Landet inddeles i et antal amtskommuner. Områderne for de nye amtskommuner er følgende:

1. En amtskommune omfattende Københavns og Frederiksberg kommuner samt Københavns amtskommune.“

Underændringsforslag
til ændringsforslag nr. 2.

Af et *mindretal* (Holger Hansen, Hans Hækkerup og Camre):

4) I den ved ændringsforslag nr. 2 foreslåede § 1, stk. 2, affattes nr. 3, 3.—6. linje, således:

„Sorø amt med undtagelse af Fodby, Haslev, Herlufsholm, Hyllinge, Karrebæk, Marvede, Teestrup og Vallensved kommuner“.

Underændringsforslag
til ændringsforslag nr. 2.

Af *mindretallet* under nr. 4:

5) I den ved ændringsforslag nr. 2 foreslåede § 1, stk. 2, affattes nr. 4, 5.—7. linje således:

„Fodby, Haslev, Herlufsholm, Hyllinge, Karrebæk, Marvede, Teestrup og Vallensved kommuner af Sorø amt“.

Underændringsforslag
til ændringsforslag nr. 2.

Af *mindretallet* under nr. 1:

6) I den ved ændringsforslag nr. 2 foreslåede § 1, stk. 2, affattes nr. 10, 1. pkt., således:

„En amtskommune omfattende Ringkøbing amt, Thisted amt med undtagelse af Fjerritslev, Hjortdal, Kettrup-Gøttrup, Thorup-Klim og Vust kommuner, Viborg amt med undtagelse af Balle, Engesvang, Funder, Gødvad, Hornbæk-Tånum, Houlbjerg-Granslev, Hvorslev-Gerning, Kragelund, Langå-Torup-Sønder Vinde, Lemming, Nørbæk-Sønderbæk-Læsten, Sejling-Sinding, Serup, Svostrup, Vejerslev-Aidt-Thorsø, Velle, Øster Bjerregrav-Ålum og Øster Velling-Helstrup-Grensten kommuner af Viborg amt, Blåhøj og Brande kommuner af Vejle amt samt den vestlige del af Vrads sogn i Vinding-Bryrup-Vrads | kommune af Skanderborg amt.“

Underændringsforslag
til ændringsforslag nr. 2.

Af et *mindretal* (A. Chr. Andersen, P. E. Eriksen, Holger Hansen og Hauch):

7) I den ved ændringsforslag nr. 2 foreslåede § 1, stk. 2, affattes nr. 11, 1. pkt., således:

„En amtskommune omfattende Århus amt, Skanderborg amt med undtagelse af de under nr. 9 nævnte kommuner af amtet og den vestlige del af Vrads sogn i Vinding-Bryrup-Vrads kommune, jfr. nr. 10,

Hjortshøj-Egå, Skødstrup og Todbjerg-Mejlby kommuner af Randers amt,
 Balle, Funder og Gødvad kommuner af Viborg amt samt
 Samsø kommune af Holbæk amt.“

Underændringsforslag
 til ændringsforslag nr. 2.

Af *mindretallet* under nr. 1:

8) I den ved ændringsforslag nr. 2 foreslåede § 1, stk. 2, affattes nr. 11, 1. pkt., således:

„En amtskommune omfattende

Århus amt,
 Randers amt,

Skanderborg amt med undtagelse af de under nr. 9 nævnte kommuner af amtet og den vestlige del af Vrads sogn i Vinding-Bryrup-Vrads kommune, jfr. nr. 10,

Balle, Engesvang, Funder, Gødvad, Hornbæk-Tånum, Houlbjerg-Granslev, Hvorslev-Gerning, Kragelund, Langå-Torup-Sønder Vinge, Lemming, Nørbæk-Sønderbæk-Læsten, Sejling-Sinding, Serup, Svostrup, Vejerslev-Aidt-Thorsø, Velle, Øster Bjerregrav-Ålum og Øster Velling-Helstrup-Grensten kommuner af Viborg amt,

Oue-Valsgård og Øls-Hørby-Døstrup kommuner af Ålborg amt samt

Samsø kommune af Holbæk amt.“

Underændringsforslag
 til ændringsforslag nr. 2.

Af et *mindretal* (Hans Hækkerup, Camre, Gorrsen, Ove Hansen, Thomas Have, Peter Jørgensen, A. W. Larsen og Ejner Nielsen):

9) I den ved ændringsforslag nr. 2 foreslåede § 1, stk. 2, affattes nr. 11, 1. pkt., således:

„En amtskommune omfattende

Århus amt,
 Randers amt,

Skanderborg amt med undtagelse af de under nr. 9 nævnte kommuner af amtet og

den vestlige del af Vrads sogn i Vinding-Bryrup-Vrads kommune, jfr. nr. 10,

Balle, Engesvang, Funder, Gødvad, Hornbæk-Tånum, Houlbjerg-Granslev, Kragelund, Lemming, Sejling-Sinding, Serup, Svostrup, Ø. Bjerregrav-Ålum og Ø. Velling-Helstrup-Grensten kommuner samt Torup og Langå sogne af Langå-Torup-Sdr. Vinge kommune af Viborg amt,

Oue-Valsgaard og Øls-Hørby-Døstrup kommuner af Ålborg amt samt

Samsø kommune af Holbæk amt.“

Underændringsforslag
 til ændringsforslag nr. 2.

Af *mindretallet* under nr. 7:

10) I den ved ændringsforslag nr. 2 foreslåede § 1, stk. 2, indsættes efter nr. 11 som nyt nummer:

„00. En amtskommune omfattende

Randers amt med undtagelse af de under nr. 11 nævnte kommuner af amtet,

Hornbæk-Tånum, Houlbjerg-Granslev, Ø. Bjerregrav-Ålum, Ø. Velling-Helstrup-Grensten kommuner samt Torup og Langå sogne af Langå-Torup-Sdr. Vinge kommune af Viborg amt samt

Oue-Valsgård og Øls-Hørby-Døstrup kommuner af Ålborg amt.

Amtsrådet har sæde i Randers.“

Underændringsforslag
 til ændringsforslag nr. 2.

Af *mindretallet* under nr. 1:

11) I den ved ændringsforslag nr. 2 foreslåede § 1, stk. 2, udgår nr. 12.

Underændringsforslag
 til ændringsforslag nr. 2.

Af *mindretallet* under nr. 7:

12) I den ved ændringsforslag nr. 2 foreslåede § 1, stk. 2, indføjes i nr. 12 efter „nr. 11“: „og nr. 00“.

Underændringsforslag
til ændringsforslag nr. 2.

Af *mindretallet* under nr. 9:

13) I den ved ændringsforslag nr. 2 foreslåede affattelse af § 1, stk. 2, affattes nr. 13, 1. pkt., således:

„En amtskommune omfattende
Hjørring amt,
Ålborg amt med undtagelse af de under
nr. 11 nævnte kommuner af amtet samt
Fjerritslev, Hjortdal, Kettrup-Gøttrup,
Thorup-Klim og Vust kommuner af Thisted
amt.“

Underændringsforslag
til ændringsforslag nr. 2.

Af *mindretallet* under nr. 7:

14) I den ved ændringsforslag nr. 2 foreslåede § 1, stk. 2, affattes nr. 13, 1. pkt., således:

„En amtskommune omfattende
Hjørring amt,
Ålborg amt med undtagelse af Oue-Valsgaard og Øls-Hørby-Døstrup kommuner samt
Fjerritslev, Hjortdal, Kettrup-Gøttrup,
Thorup-Klim og Vust kommuner af Thisted amt.“

Af *mindretallet* under nr. 1:

15) I nr. 5 affattes nr. 2 i den foreslåede § 5 således:

„2. at foretage en særlig undersøgelse af den kommunale inddeling i Århus, Odense, Ålborg og Københavns byområder, jfr. § 9, samt“.

Af *indenrigsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

16) I nr. 10 ændres i den foreslåede § 10, stk. 2, „17“ til: „21“.

17) I nr. 10 indsættes som 3. punktum i den foreslåede § 10, stk. 3:

„Der kan indgås valgforbund mellem de enkelte byråd og mellem de enkelte amtsråd.“

18) I nr. 10 indsættes som 4. punktum i den foreslåede § 10, stk. 3:

„Såfremt Slesvigsk Parti ikke opnår repræsentation i det udvalg, som ifølge stk. 2 nedsættes for den i § 1, stk. 2, nr. 7, omhandlede amtskommune, tiltrædes udvalget af en repræsentant for partiet, der udpeges af de amts- og byrådsmedlemmer, som er valgt for partiet, inden for den nye amtskommunes område.“

Af *mindretallet* under nr. 1:

19) Efter nr. 15 indsættes som nyt nummer:

„16. § 24 affattes således:

„§ 24. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.““

Til § 2.

Af *indenrigsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

20) I stk. 2 indsættes som 2. punktum:

„Den statslige amtsinddeling gennemføres efter indenrigsministerens nærmere bestemmelse.“

Bemærkninger.

Til nr. 1 og 3.

Ændringsforslagene tager sigte på i forbindelse med revisionen af amtsinddelingen at danne et nyt amt omfattende Københavns og Frederiksberg kommuner samt Københavns amtskommune.

Til nr. 2.

I den nu foreslåede affattelse af inddelelseslovens § 1, stk. 2, er der foreslået en ændret amtskommunal inddeling i det midtjyske område samt visse mindre reguleringer af amtskommunernes grænser. Der er endvidere truffet bestemmelse om placeringen af amtsbyen i de enkelte nye amtskommuner.

I det midtjyske område foreslås oprettet et Viborg-Thisted amt og et østjysk amt af Randers, Århus og Skanderborg amter, medens Ringkøbing amt foreslås bevaret som et selvstændigt amt. Dannelsen af et Viborg-Thisted amt imødekommer udtalte ønsker, særlig fra kredse i Viborg amt. De sydligste 3 kommuner i Thisted amt (Thyholm-området) foreslås dog i overensstemmelse med kommunernes ønsker overført til det udvidede Ringkøbing amt, ligesom de 5 østligste kommuner (Fjerritslev-området) fortsat foreslås henført til det nordjyske amt. Den i lovforslaget angivne overførsel af Silkeborg bys nære opland (Hids herred) i Viborg amt til det østjyske amt er foreslået bevaret, medens de østligste kommuner i Viborg amt, der hører til Randers bys opland, er foreslået placeret i det østjyske amt. Der er ikke foreslået en regulering af den nuværende grænse mellem Viborg og Ringkøbing amter ved Karup-området, da den fremtidige primærkommunale inddeling i dette område endnu ikke er afklaret. Der forudsættes senere at kunne gennemføres en regulering af amtsgrænsen i forbindelse med ændringer i den primærkommunale inddeling, jfr. lovforslagets § 1, stk. 3.

Det østjyske amt foreslås dannet gennem en sammenlægning af Randers amt — med undtagelse af Hobro-området — Århus amtskommune og hovedparten af Skanderborg amtskommune samt de ovenfor nævnte dele af Viborg amtskommune. Det foreslås, at den østjyske amtskommunes grænse til det fremtidige Vejle amt placeres noget nordligere end efter det oprindelige lovforslag, således at amtsgrænsen — i overensstemmelse med de lokalt fremsatte ønsker — følger den såkaldte „Mossø-linje“. Mod nord foreslås amtsgrænsen draget syd om Hobro-området. Forslaget imødekommer dermed bl. a. de lokalt fremsatte ønsker om, at de sydhimmerlandske kommuner bevares i det nordjyske amt, og at Oue-Valsgård kommune placeres i samme amt som Hobro kommune.

På Sjælland foreslås den ændring, at Fuglebjerg-området bevares i det vestsjællandske amt (nr. 3), og forslaget imødekommer dermed lokalt tilkendegivne ønsker.

Når loven indeholder forskrifter om, i hvilken af de enkelte nye amtskommuners

byer amtsrådet har sit sæde, vil dette betyde, at rådet normalt må afholde sine møder i den pågældende by, ligesom amtsborgmesterens kontor og sekretariat må placeres her. Også amtskommunens centrale forvaltningsorganer må da — medmindre særlige grunde taler for en anden løsning — etableres i amtsbyen. Ved denne optagelse i selve loven af en bestemmelse om amtsbyen imødekommes en række henvendelser (bl. a. fra Amtsrådsforeningen i Danmark), og en afklaring af spørgsmålet indebærer samtidig en betydelig lettelse i arbejdet for de fællesudvalg, som skal forberede de nye amtskommuners etablering.

De nuværende amtsbyer i Frederiksborg amt og Roskilde amt — henholdsvis Hillerød og Roskilde — foreslås opretholdt, medens administrationen i den vestsjællandske amtskommune (nr. 3) foreslås placeret i Sorø, der er amtsby i det nuværende Sorø amt. I det fremtidige „Maribo-Præstø“ amt (nr. 4) foreslås administrationen placeret i Nykøbing F. Centret for den nye fynske amtskommune (nr. 6) foreslås placeret i Odense byområde og centret i den sønderjyske amtskommune (nr. 7) i Åbenrå.

Centrene for de „udvidede“ Ribe og Vejle amter (nr. 8 og 9) foreslås bibeholdt i de nuværende amtsbyer, Ribe og Vejle, ligesom amtsadministrationen i Ringkøbing by foreslås bevaret. I det østjyske amt (nr. 11) foreslås Århus by som amtsby, medens det nu foreslåede „Viborg-Thisted“ amt (nr. 12) ifølge forslaget vil få Viborg som administrativt hovedsæde. I det nordjyske amt (nr. 13) foreslås Ålborg som amtsby.

Til nr. 4 og 5.

Baggrunden for at søge Haslev og Teestrup kommuner overført til Præstø amt er ønsket om at opnå en naturlig afrunding af dette amt, hvortil kommer, at Haslev, bortset fra valgkredsordningen, næppe har nogen synderlig forbindelse med Ringsted.

Til nr. 6.

Forslaget tager sigte på at danne et nyt amt bestående af de nuværende Ringkøbing, Thisted og Viborg amter med visse grænsereguleringer, bl.a. for at skabe balance med det store østjyske amt, hvis dannelse der er flertal for. Endvidere er det midretallets

opfattelse, at et amt bestående af de nuværende Thisted og Viborg amter uden et naturligt center ikke vil være bæredygtigt.

Til nr. 7.

Ændringsforslaget er en konsekvens af ændringsforslag nr. 10, der tilsigter at opretholde Randers amt som et selvstændigt amt.

Til nr. 8.

Ændringsforslaget tager i lighed med det af ministeren stillede ændringsforslag sigte på dannelsen af et storamt bestående af de nuværende Århus, Randers og Skanderborg amter med visse grænsereguleringer. Men til forskel fra det af ministeren stillede forslag åbner nærværende forslag mulighed for dannelsen af en storkommune bestående af følgende kommuner: Houbjerg-Granslev, Vejrslev-Aidt-Thorsø, Vellev, Hvorslev-Gerping og Langå-Torup-Sdr. Vinge.

Til nr. 9 og 13.

Ved ændringsforslagene tilsigtes Hobro og omegnskommuner bevaret i det østjyske amt, ligesom Øls-Hørby-Døstrup og Oue-Valsgård kommuner af det nuværende Ålborg amt ønskes medtaget i dette amt.

Til nr. 10.

Ændringsforslaget tager sigte på at opretholde Randers amt som et selvstændigt amt.

Til nr. 11.

Ændringsforslaget er konsekvens af ændringsforslag nr. 6.

Til nr. 12 og 14.

Ændringsforslagene er en konsekvensændringer af ændringsforslag nr. 10.

Til nr. 15.

Ændringsforslaget tager sigte på at inddrage hovedstadsområdet under kommunalreformkommissionens arbejde og få foretaget en undersøgelse i dette område i lighed med undersøgelserne i Odense, Ålborg og Århus områderne.

Til nr. 16.

For at sikre de fællesudvalg, som efter forslaget skal forberede etableringen af de nye amtskommuner, en noget bredere repræsentation foreslås antallet af udvalgsmedlemmer øget fra 17 til 21.

Til nr. 17.

I det omfang der ikke ved de kommende forhandlinger mellem byrådene om udvalgspladserne i fællesudvalget kan opnås enighed om en fordeling af pladserne, der sikrer de mindre kommuner direkte repræsentation, vil byrådene i en række af landets mindre købstadkommuner ikke få mulighed for direkte repræsentation i udvalgene. Ændringsforslaget tilsigter at give sådanne byråd mulighed for gennem aftaler om valgforbund at sikre valget af en fælles repræsentant i udvalget.

Til nr. 18.

Da Slesvigsk Parti ikke kan forvente repræsentation i det fællesudvalg, som skal forberede dannelsen af den nye sønderjyske amtskommune, har Bund deutscher Nordschleswiger anmodet om, at der åbnes mulighed for en sådan repræsentation, der vil være af stor betydning for det tyske mindretals stilling inden for det danske samfund, og som vil kunne sikre, at mindretallet fortsat vil kunne yde en indsats i det kommunale selvstyre. Under hensyn til at Slesvigsk Parti kan vente at blive repræsenteret i det kommende amtsråd, har man fundet det rigtigt at sikre partiet repræsentation i fællesudvalget.

Til nr. 19.

Ændringsforslaget er en konsekvens af ændringsforslagene nr. 1 og 3.

Til nr. 20.

De amtskommunale grænser er efter lovforslagets § 1, nr. 1 (den foreslåede § 1, stk. 4), tillige grænserne for de nye amter. For at undgå administrative vanskeligheder i forbindelse med nedlæggelsen af kontorerne i de amter, der ikke opretholdes efter lovforslaget, er der i denne bestemmelse

givet indenrigsministeren mulighed for at gennemføre en gradvis afvikling af disse amtskontorer, således at overdragelsen af forretningerne kan ske på et sådant tidspunkt og under en sådan form, at det giver anledning til mindst mulige vanskeligheder for borgerne og for den amtsadministration, der fremtidig skal varetage opgaverne.

Chr. R. Christensen.	Burgdorf.	Asger Jensen, formand.	Langkilde.	Knud Østergaard.
A. Chr. Andersen.	P. E. Eriksen, næstformand.	Holger Hansen.	Hauch.	
Arthur Jacobsen.	Bernhard Baunsgaard.	Svend Haugaard.	Hans Hækkerup.	
Camre.	Gorrsen.	Ove Hansen.	Thomas Have.	
Peter Jørgensen.	A. W. Larsen.	Ejner Nielsen.	Krog Hansen.	